

at det gis en garanti om at hestesporten i 1986 skal få en realvekst i sine overføringer på minst 3% sammenlignet med det som stilles til disposisjon fra Rikstoto-overskuddet i 1985.

Dersom utviklingen i Rikstoto blir slik i 1986 at denne garanti blir effektiv, vil Regjeringen fremme bevilgningsproposisjon mot slutten av 1986.

Frivillige organisasjoner og institusjoner

Landsomfattende lotterier og andre innsamlingstiltak utgjør en viktig del av inntektsgrunnlaget i mange frivillige organisasjoner og institusjoner.

Det er neppe grunn til å tro at Tallspillet Lotto vil ha noen negative konsekvenser for slike innsamlingstiltak. Tidligere erfaringer både i Norge og i andre land viser at dette ikke slår ut i form av tap i slike lotterier. Markedsundersøkelser som er foretatt viser tvert imot økende oppslutning om de frivillige organisasjoners innsamlingstiltak.

Regjeringen legger imidlertid stor vekt på det arbeid organisasjonene utfører og foreslår derfor at det for budsjettåret 1986, i sammenheng med innføring av Tallspillet Lotto, bevilges et beløp på 20 mill. kroner som ekstra støtte til frivillige organisasjoner og institusjoner. Det vil bli utformet nærmere retningslinjer for tildelingen av midler fra denne bevilgningen som foreslås oppført som en disposisjonspost under kapittel 2325 i statsbudsjettet og med fullmakt for Finansdepartementet til å utløse midler etter nærmere vurdering i det enkelte tilfelle, og i samråd med berørte departementer.

Det vises forøvrig til Ot.prp. nr. 9 (1985—86) om Lov om Tallspillet Lotto og endringer i lov om tipping i samband med idrettstevlinger, samt bevilgningsforslag under nytt kapittel 5572 Avgift av Tallspillet Lotto.

3.9 Bestemmelser om garantisaker

Med bakgrunn i omtalen om garantisaker i kapittel 10 i Nasjonalbudsjettet for 1983, jfr. Budsjettinnst. S I (1982—83) har Regjeringen arbeidet med å forbedre rutinene for styring av statlige garantitiltak. Et av formålene har vært å få bedre oversikt og kontroll med tapene ved statlige garantistillelser.

Finanskomitéen tok i brev av 19. januar opp spørsmålet overfor Finansdepartementet om å innføre regler i bevilgningsreglementet for statlige garantier. Bakgrunnen var en henvendelse fra Riksrevisjonen til Stortinget av 7. oktober 1982 i forbindelse med innfrielse av statens garantiansvar for Tofte Cellulose A/S. En arbeidsgruppe, ledet av Finansdepartementet,

ble nedsatt for å foreta en nærmere vurdering. Arbeidsgruppen påpekte at det var ønskelig å tilpasse behandlingsrutinene for garantisaker best mulig til tilsvarende rutiner for bevilgningsproposisjoner.

For å skape helhet og oversikt i finanspolitikken mener Regjeringen at det er viktig å gjennomføre samtidighet i behandlingen av garantisaker og av ordinære budsjettspørsmål. I samsvar med dette vil en intensivere arbeidet med sikte på at saker om garantifullmakter skal bli behandlet samtidig med statsbudsjettforslaget. For å sikre en best mulig oppfølging mener Regjeringen at regelen bør fastslås i bevilgningsreglementet. Det fremsettes derfor forslag om tilføyelse i bevilgningsreglementet i samsvar med dette. En slik bestemmelse vil innebære en videreføring av bevilgningsreglementets generelle utgangspunkt om at flest mulig saker med budsjettmessige virkninger for kommende termin, skal avklares under behandlingen av statsbudsjettforslaget.

Regjeringen foreslår også at den nye bestemmelsen i bevilgningsreglementet fastsetter regler om hvor lang gyldighetstid garantifullmakter kan ha. I dag er det ikke faste generelle regler som stiller krav om at garantifullmakter skal tidsavgrenses. Dette adskiller seg fra bestillings- og tilsagnsfullmakter der bevilgningsreglementet fastslår at fullmaktene bare kan gis for den enkelte budsjett-termin. For å bedre oversikten og som et tiltak for generell styrking av finanspolitisk styring foreslås at tilsvarende bestemmelse innføres for garantifullmakter.

Innarbeidelse av en slik bestemmelse i bevilgningsreglementet forutsettes ikke å være til hinder for at man i særskilte tilfeller også kan ta opp spørsmål om nye garantifullmakter i løpet av budsjett-terminen. Hvorvidt utstedelse av slike nye garantier kan gjøres uten særskilt fremleggelse av saken overfor Stortinget må på samme måte som tidligere avgjøres ut fra en tolkning av Kongens og Finansdepartementets generelle fullmakter til å samtykke i overskridelser m.v. jfr. bevilgningsreglementet § 11.

Det foreslås at de nye bestemmelsene tas inn som et nytt siste ledd i bevilgningsreglementets § 8 med følgende ordlyd:

«Forslag om garantifullmakt skal legges frem for Stortinget i tilknytning til forslaget til statsbudsjett. Garantitilsagn under en garantifullmakt kan bare gis innen utløpet av vedkommende budsjett-termin.»

Som et ytterligere tiltak for å samordne behandlingen av garantitiltak med den øvrige finanspolitikk, vil Regjeringen også tilstrebe mer systematisk oppfølging av retningslinjene fra kapittel 10 i Nasjonalbudsjettet for 1983 om

at støtte over statsbudsjettet til dekning av tap skal finne sted på egne utgiftsposter (70-poster) i statsbudsjettet. Det vil være en hensiktsmessig fremgangsmåte at det i tilknytning til vedtaket om å innføre garantiordninger også gis trekkfullmakt for dekning av eventuelle tap på garantiene. I henhold til en slik fullmakt vil forvaltningen ha hjemmel til å oppfylle statens rettslige forpliktelser. Utbetalingene vil bli utgiftsført på 90-post i kontoplanen for statsbudsjettet. Ved den årlige fremleggelse av statsbudsjettet foretas det bevilgning på utgiftssiden til å nedbetale de trukne beløp (inkl. renter) på trekkfullmakten. Det må forutsettes at ovenstående retningslinjer kan fravikes, f.eks. dersom informasjonshensyn overfor Stortinget tilsier at statlige tap på garantiordninger direkte legges frem for Stortinget som bevilgningssak.

3.10 Administrasjonsgebyrer i statsbankene

Regjeringen foreslår at det i 1986 innføres en ordning med administrasjonsgebyrer i statsbankene. Ordningen knyttes til bankenes utlånsvirksomhet til delvis dekning av administrasjonsutgiftene, slik at låntakerne i større grad enn nå belastes disse.

Ved den praktiske utforming av ordningen, er hensynet til administrativ enkelhet tillagt betydelig vekt. De provisjoner og gebyrer som pålegges er derfor sterkt standardisert, slik at både beregning og innkreving kan skje på grunnlag av allerede eksisterende rutiner.

På denne bakgrunn foreslås følgende:

- a) Det innføres en etableringsprovisjon ved utbetaling av lån. Beløpet fratrekkes den sum som utbetales, og vil således innebære et tilsvarende øket krav til egenkapital.

- b) Det innføres videre et forvaltningsgebyr som innkreves ved hvert terminforfall.

Etableringsprovisjonen foreslås satt til 0,5 pst. av lånebeløpet. Provisjonen gjøres ikke gjeldende for boligbankene og utdanningsfinansieringen. Forvaltningsgebyret bør gjelde for alle statsbankene, unntatt i de tilfeller der antall terminforfall er så beskjedent at det blir et åpenbart misforhold mellom den inntekt gebyret vil gi og de administrative foranstaltninger som vil måtte treffes. Forvaltningsgebyret foreslås satt til kr. 30,- pr. terminforfall for personlige låntakere, og kr. 100,- pr. terminforfall for bedriftskunder m.v.

Basert på ovennevnte satser, kan inntektene på helårsbasis anslås å bli ca. 10 mill. kroner i samlede etableringsprovisjoner og vel 50 mill. kroner i samlede forvaltningsgebyrer, dvs. totalt vel 60 mill. kroner. Disse inntekter vil imidlertid bare utgjøre rundt 20 pst. av de samlede administrasjonsutgifter i statsbankene.

Inntektene posteres slik:

- I Husbanken, Lånekassen for utdanning og Distriktenes utbyggingsfond føres inntektene opp under egne inntektskapitler i statsbudsjettet, slik at de bruttobudsjetteres på vanlig måte.
- Inntektene i tilknytning til Industrifondet, som i dag får tilskudd via en 70-post, går til fratrekk på rentestøtten.
- Inntektene i de øvrige statsbanker regnskapsføres hos disse.